

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia   czerwca 2010 r.

**Pan
Henryk Broda
Wójt Gminy
Będzino**

P/10/161
LSZ-4101-04-01/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹ (dalej *ustawa o NIK*), Najwyższa Izba Kontroli² przeprowadziła w Urzędzie Gminy Będzino³ kontrolę realizacji zadań wykonywanych przez Urząd w latach 2008 ÷ 2010 (do zakończenia kontroli) współfinansowanych ze środków „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 ÷ 2011”⁴.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 14.05.2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w badanym zakresie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. W kontrolowanym okresie długość dróg zarządzanych przez Wójta Gminy Będzino (wykazywana corocznie w sprawozdaniach) nie ulegała zmianie i wynosiła 91 km⁵. W wykazie sporządzonym 28.02.2008 r. przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, nadającym drogom nowe numery podano, że na terenie Gminy Będzino jest 30 dróg gminnych (nie wskazując ich długości). Wykaz 38 dróg gminnych (prowadzony w formie pisemnej) zatwierdzony został w 1986 r. uchwałą Rady Narodowej w Koszalinie i do I kwartału 2010 r. nie był aktualizowany. Postępowanie takie było niezgodne z § 16 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16.02.2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelami*⁶, zobowiązującym zarządcę dróg do bieżącego aktualizowania ewidencji, nie później niż do końca pierwszego kwartału każdego roku za rok kalendarzowy bezpośrednio poprzedzający.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Delegatura w Szczecinie.

³ zwany dalej *Urzędem*.

⁴ zwany dalej *Programem*.

⁵ gęstość dróg w tym okresie była niezmienna i wynosiła 0,50 km/km²

⁶ Dz.U. Nr 67, poz. 582, zwanego dalej *rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 16.02.2005 r.*

Zgodnie z wymogami § 10 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 16.02.2005 r.*, książki dróg prowadzone były na bieżąco dla 51,08 km dróg gminnych, tj. 56,13% ogółu dróg gminnych zarządzanych i wykazywanych w sprawozdawczości. Pozostałe to drogi o nawierzchni gruntowej, stanowiące dojazdy do pól.

W Urzędzie nie prowadzono wymaganego § 11 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 16.02.2005 r.* dziennika objazdu dróg. W wyjaśnieniach podano, że nie prowadzono dodatkowego dziennika objazdu drogi, gdyż na wszystkich drogach gminnych dokonywany był coroczny przegląd i na bieżąco, według potrzeb prowadzone były remonty oraz naprawy cząstkowe. Na utrzymanie dróg Urząd w 2008 r. wydał 780 tys. zł ze środków własnych, w tym na naprawy i remonty - 725 tys. zł. W 2009 r. wydatki ogółem wyniosły 6.436 tys. zł, w tym 1.647 tys. zł stanowiły dotacje z budżetu państwa, a 739 tys. zł z funduszy celowych⁷. Do końca I kwartału 2010 r. na drogi zaplanowano wydać z własnych środków 80 tys. zł, w tym 8 tys. zł na zadania remontowe (pozostałe na odśnieżanie).

2. Urząd nie opracował projektu planu rozwoju sieci drogowej, o którym mowa w art. 20 pkt 1 *ustawy z dnia 21.03.1985 r. o drogach publicznych*⁸.

Objęte kontrolą 2 zadania inwestycyjne, związane z przebudową dróg gminnych, realizowane były w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011” i ujęte zostały w zatwierdzonym przez Radę Gminy „Wieloletnim planie inwestycji Gminy na lata 2008 - 2013”. Zadania te otrzymały pozytywną opinię w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, wydaną przez komendę policji.

3. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wnioskowania oraz rozliczenia środków z dotacji otrzymanych na ww. zadania. Wnioski o dofinansowanie w 2009 r. przebudowy drogi gminnej realizowanej na odcinkach drogi Będzinko-Kiszkowo-Skrzeszewo-Słowienkowo oraz na przebudowę w 2010 r. dróg gminnych nr 100027Z i nr 100028Z w miejscowości Mścice złożone zostały Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w terminach przewidzianych w harmonogramie, tj. odpowiednio do 21.11.2008 r. i do 30.09.2009 r.

Przebudowa drogi gminnej Będzinko-Kiszkowo-Skrzeszewo-Słowienkowo na odcinku 6,31 km, została wykonana oraz rozliczona ze środków otrzymanej dotacji, w terminie przewidzianym umową. Wartość poniesionych przez Urząd wydatków kwalifikowanych związanych z przebudową drogi wyniosła 3.347.040 zł, w tym środki otrzymanej dotacji w kwocie 1.673.520 zł stanowiły 50% wartości ogółem.

---

⁷ z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych

⁸ Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm., zwanej dalej *ustawą o drogach publicznych*.

Do zakończenia kontroli nie został rozstrzygnięty przetarg na przebudowę dróg gminnych w miejscowości Mścice na odcinku 2,91 km i nie podpisano umowy o dofinansowanie tego projektu środkami z budżetu państwa.

4. NIK nie wnosi uwag do terminowości przebudowy drogi gminej Będzinko-Kiszkowo-Skrzeszewo-Słowienkowo. Przekazanie placu budowy, rozpoczęcie robót oraz zakończenie inwestycji było zgodne z terminami przyjętymi w umowie. Stwierdzone uchybienia dotyczą nierzetelnego sprawowania nadzoru przez zarządcę drogi nad realizacją robót. W trakcie przebudowy drogi, wykonanej na podstawie zgłoszenia robót budowlanych, mimo ustanowienia kierownika budowy oraz zawartej umowy o nadzór inwestorski, nie dokumentowano zgłoszenia i odbioru robót ulegających zakryciu (oprócz 4 protokołów robót zanikowych) - w sposób określony w wymaganiach specyfikacji technicznej. Również nie wyegzekwowano od wykonawcy opracowania i przekazania programu jakości robót, określonego w wymaganiach ogólnych specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót.

5. NIK pozytywnie ocenia procedurę przetargową związaną z wyborem przez Urząd wykonawcy przebudowy drogi, wyłonionego w trybie przetargu nieograniczonego. Uwagi kontroli odnoszą się do nieprzestrzegania przez Urząd zasad i trybu udzielania zamówień publicznych przy zleceniu robót dodatkowych. W dniu 5.11.2009 r. Wójt zawarł z wykonawcą realizującym zamówienie podstawowe umowę na roboty dodatkowe o wartości netto 43.158,35 zł, wynikające z protokołu konieczności sporządzonego w tym samym dniu, nie zawierającego uzasadnienia wykonania takich robót. Wymieniona umowa zawarta została po odbiorze końcowym inwestycji, dokonany 27.10.2009 r., którą przyjęto bez uwag.

Tymczasem przepisy w art. 67 ust. 5 pkt a i b ustawy z dnia 29.01.2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁹ stanowią, że zamówienie z wolnej ręki może być udzielone dotychczasowemu wykonawcy w ramach robót dodatkowych, których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, a wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione do wykonania zamówienia dodatkowego, jeżeli z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymaga poniesienia niewspółmiernych kosztów lub wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego.

W złożonym wyjaśnieniu Wójt podał, że umowa ta była zawarta w trybie art. 4 pkt 8 Pzp, a nie art. 67 ust. 5 i tylko przez niedopotrzenie nazwana została umową na roboty dodatkowe.

---

⁹ Dz. U. z 2007 r. Nr 223 poz. 1655 ze zm., zwanej dalej *Pzp*

6. W ocenie NIK, projekt techniczny przebudowy drogi gminej (opracowany w oparciu o parametry istniejącej drogi) został przygotowany nierzetelnie, co skutkowało koniecznością wykonania robót dodatkowych w zakresie i wymiarze, które istotnie zmieniły projekt pierwotny. Roboty dodatkowe, wynikające z 3 protokółów konieczności, wskazywały na potrzebę wykonania (nie ujętych w projekcie pierwotnym) robót pomiarowych, robót ziemnych, nasypów na całym odcinku przebudowywanej drogi oraz rowów melioracyjnych - w celu poprawy odwodnienia.

Ogółem wartość robót dodatkowych na kwotę 1.011.109 zł, wykonanych przed odbiorem końcowym inwestycji, nie przekroczyła 50% wartości zamówienia podstawowego.

7. Umowa zawarta na wykonanie robót drogowych zabezpieczała interesy Urzędu w zakresie należytego jej wykonania. Ustalony w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz formularzu ofertowym okres gwarancji był zgodny z ustalonym w umowie z wykonawcą i wynosił 60 miesięcy. Warunki umowne nie określały jednak częstotliwości przeprowadzania przeglądów gwarancyjnych co sprawiło, że do 14.05.2010 r. przebudowana droga gminna nie była objęta przeglądem międzygwarancyjnym.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. *Prowadzenie księжек i dzienników objazdu drogi dla sieci zarządzanych dróg gminnych - wymaganych przepisami §§ 10 i 11 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 16.02.2005 r.*
2. *Opracowanie projektu planu rozwoju sieci drogowej.*
3. *Przestrzeganie wszystkich wymogów Pzp przy udzielaniu zamówień na roboty dodatkowe.*
4. *Żądanie ujęcia w dokumentacji projektowej robót drogowych pełnego zakresu prac oraz przestrzeganie wymagań określonych w specyfikacji technicznej wykonywania i odbioru robót.*
5. *Dokumentowanie zgłoszenia i odbioru robót ulegających zakryciu.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pana Wójta o nadesłanie, w terminie miesiąca od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się - stosownie do art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK* - od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.